Náučný chodník pri ZŠ Bartolomeja Krpelca v Bardejove

Kraj:	Prešovský
Okres:	Bardejov
Geomorfologická jednotka:	Ondavská vrchovina
Geologická jednotka:	flyšové pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus MHD Bardejov, Štefánikova – 4. ZŠ
Východisko:	Bardejov, Základná škola Bartolomeja Krpelca na ul. Tarasa Ševčenka 3
Trasa:	Bardejov, vo vonkajšom areáli Základnej školy Bartolomeja Krpelca
Dĺžka, prevýšenie:	0,3 km
Čas prechodu:	0,5 h, resp. podľa aktivít
Počet zastávok:	6
Náročnosť:	nenáročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné

Typ chodníka: samoobslužný, okružný, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: nie je

Rok otvorenia: 2016

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je

Kontakt: Základná škola Bartolomeja Krpelca, Tarasa Ševčenka 3, 085 55 Bardejov, tel. 054 / 4722 129

Poznámka: Náučný chodník vznikol v exteriéri školy v rámci spolupráce základnej školy s Lesmi SR, š. p., Odštepným závodom Prešov, Lesnou správou Bardejov a komunitnou nadáciou Bardejov. Chodník môžu využívať aj ostatné základné a materské školy z mesta či okresu. Návštevu chodníka je potrebné ohlásiť na riaditeľstve základnej školy.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre tematickú vychádzku. Info v poznámke vyššie.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Bardejov. Mesto v severozápadnej časti Ondavskej vrchoviny v oblasti ústí Šibskej vody a Kamenca do Tople. Najstaršia písomná správa pochádza z roku 1241. Pre polohu na významnej obchodnej ceste medzi Čiernym morom a Baltským morom sa z malej osady vyvinulo bohaté mesto, ktorému venovali pozornosť všetci uhorskí panovníci. Mestské opevnenie zo 14. storočia patrí k najzachovalejším na Slovensku. V roku 1376 ho kráľ Ľudovít I. povýšil na slobodné kráľovské mesto. Rozvinutá remeselná výroba v 64 špecializáciách s viac ako 50 cechmi vyniesli mesto v 14. a 15. storočí na vrchol slávy a bohatstva. Pod vedením rektora výnimočnej humanistickej mestskej školy Leonarda Stöckela sa stalo v 16. storočí centrom kultúry, vzdelanosti i formovania náboženského života. V Gutgeselovej tlačiarni bol okrem iných vzácnych diel v roku 1581 vytlačený katechizmus Martina Luthera, ktorý je považovaný za prvú prácu preloženú do vtedajšej slovenčiny. V roku 1883 bola založená továreň na výrobu hračiek. Napriek vybudovaniu železnice z Prešova v roku 1893 slabý priemysel a nerozvinuté poľnohospodárstvo zapríčinili silnú vlnu vysťahovalectva. K rozvoju došlo až po druhej svetovej vojne, kedy sa rozšíril priemysel, školstvo, vznikli sídliská. Historické obdĺžnikové námestie je lemované z troch strán meštianskymi gotickými a renesančnými domami. Najvzácnejšou zo stredovekých stavieb je monumentálna gotická bazilika svätého Egídia na severnom konci námestia, jedna z najvýznamnejších národných kultúrnych pamiatok na Slovensku. Jej jedenásť gotických krídlových oltárov s tabuľovými maľbami patrí k európskym unikátom. Na námestí stojí aj vzácna gotico-renesančná radnica z rokov 1505 – 1509, dnes sídlo a expozície Šarišského múzea. Od roku 1950 je Bardejov mestskou pamiatkovou rezerváciou. Za rozsiahlu renováciu historickej časti v 70. rokoch 20. storočia mestu udelila v roku nadácia ICOMOS pri UNESCO Európsku cenu – zlatú medailu. V roku 2000 bolo historické námestie spolu s komplexom stavieb tvoriacich židovské suburbium zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Mestom prechádza červeno značená diaľková turistická trasa Cesta hrdinov Slovenského národného povstania (Devín – Dukla) a zároveň súbežná Európska diaľková trasa E8.

Bardejovské Kúpele. Balneologické i klimatické kúpele severne od Bardejova, ako jeho mestská časť, na kontakte Ondavskej vrchoviny a Busova v doline Bardejovského potoka. Ich vznik podmienili vývery prírodných liečivých minerálnych vôd typu alkalicko-slaných, železnatých kyseliek. Najstaršia písomná zmienka o prameňoch pochádza už z roku 1247. Táto skorá informácia je dôsledkom ich polohy pri významnej osade – Bardejove – ako aj obchodnej trase spájajúcej Stredomorie a Balt. Začiatkom 19. storočia patrili kúpele k najvyhľadávanejším v Uhorsku, v kúpeľoch letovala napr.

Mária Lujza, dcéra cisára Františka I., neskôr druhá manželka cisára Napoleona, ruský cár Alexander I. i manželka cisára Františka Jozefa I., Alžbeta. Vyviera tu 17 prameňov, v centrálnej parkovej časti kúpeľov je šesť prameňov minerálnych vôd. Voda prameňov „Hlavný“, „Lekársky“ a „Herkules“ je hydrouhličitanovo-chloridová, sodná, železnatá, uhličitá, hypotonická, studená. Voda prameňa „Alžbeta“ je hydrouhličitanovo-chloridová, sodno-vápenatá, železnatá, uhličitá, hypotonická, studená. Vysoko mineralizované pramene s obsahom oxidu uhličitého sa používajú na pitné kúry, liečebné kúpele a inhalačnú liečbu. V Kúpeľoch sa nachádza expozícia ľudovej architektúry (skanzen) (pozri samostatné heslo > Náučný chodník Sisi a jej zastavenia). Kúpeľmi a ich okolím vedú aj ďalšie náučné chodníky > Náučný chodník Bardejovské kúpele – Zborovský hradný vrch a Lesnícky náučný chodník Čierna mláka.

Ondavská vrchovina. Veľmi rozsiahle pohorie na severovýchode Slovenska zhruba medzi Lenartovom, Terňou, Dlhou nad Cirochou, Jankovcami, Staškovcami a Vápeníkom susediace na severozápade s Busovom a východnou časťou Ľubovnianskej vrchoviny, na juhozápade až juhu s Čergovom a Beskydským predhorím a na východe s Laboreckou vrchovinou. Dvoma krátkymi úsekmi na severe (po stranách susedného pohoria Busov) siaha po slovensko-poľskú štátnu hranicu, za ktorou pokračuje horskými pásmami Beskidu Niskeho. Jeho max. dĺžka a šírka dosahuje okolo 90 × 40 km. Flyšom budované pohorie tvoria striedajúce sa široké chrbty na pieskovcoch s plošinami so širokými brázdami (Raslavická, Kurimská, Stropkovská a Mirošovská) a neveľkými kotlinami (Zborovská a Ohradzianska). Dná širokých dolín Tople a Ondavy, pretekajúcich naprieč celým územím pohoria, vypĺňajú fluviálne sedimenty zvyškov riečnych terás a nív a miestami prolúvií náplavových kužeľov ich prítokov. V oblasti sa strieda pahorkatinový až stredne členitý vrchovinový reliéf. Väčšie nadmorské výšky sa vyskytujú v severozápadnej časti, najvyšším je **Smilniansky vrch, 750 m n. m.** severovýchodne od Zborova. V juhovýchodnej, menej výškovo rozčlenenej časti, chrbty dosahujú okolo 300 – 500 m n. m. Územie je husto osídlené, spolovice zalesnené, spolovice poľnohospodársky využívané, v jeho rámci ležia viaceré mestá (Bardejov, Stropkov, Svidník, Giraltovce). Na Ondave pri južnom okraji pohoria bolo v rokoch 1962 – 1967 vybudované viacúčelové vodné dielo Veľká Domaša. Dolinami Sekčova a Šibskej vody na západe pohoria prechádza od roku 1893 železničná trať Prešov – Bardejov.

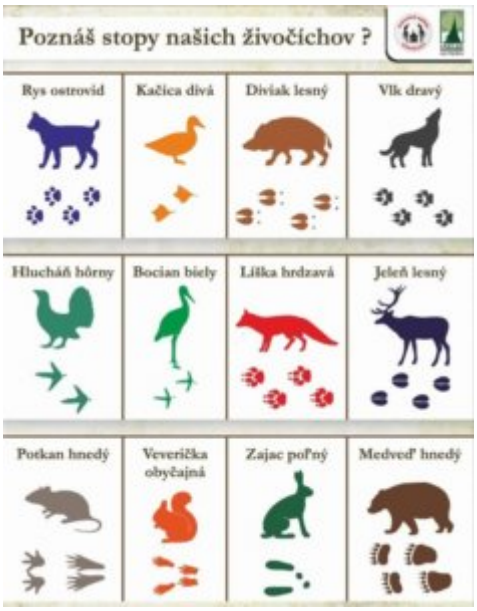
Názvy informačných panelov

1. Cicavce v našich parkoch
2. Poznáš vtáky na našich kŕmidlách
3. Liečivé rastliny
4. Poznáš chránené územia v našom okrese?
5. Poznáš stopy našich živočíchov?
6. Poznáš listy našich drevín?

Okrem informačných panelov sa pri náučnom chodníku v parku nachádza deväť tabuliek s názvami stromov.

Poznáš chránené územia v našom okrese ?

Poznáš stopy našich živočíchov ?
Rys ostrovid
Kačica divá
Diviak lesný
Vlk dravý
Hlucháň hôrny
Bocian biely
Líška hrdzavá
Jeleň lesný
Potkan hnedý
Veverička obyčajná
Zajac poľný
Medveď hnedý

Hotel pre hmyz

KRÁLIK DIVÝ
VRETENICA SEVERNÁ
KONÍK LÚČNY

Mapy.cz